

Türi Vallavalitsus
vallavalitsus@tyri.ee
Hariduse tänav 3
72213, Türi linn, Türi vald, Järva
maakond

Teie 03.02.2026 nr 7-1.4/401

Meie 03.03.2026 nr 7.2-1/26/11289-4

**Ettepanekud Kõdu, Lauri ja Lungu külade
tuulepargi detailplaneeringu ja KSH
aruande eelnõule**

Olete teavitanud Transpordiametit Türi valla Kõdu, Lauri ja Lungu külade tuulepargi detailplaneeringu (edaspidi *planeering*) ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalikust väljapanekust.

Detailplaneeringu ala suurus on orienteeruvalt 1006 ha. Detailplaneeringu eesmärk on rajada üldplaneeringuga ettenähtud perspektiivsele tuuleenergia alale taastuvenergiapark (tuuleenergia ning elektrienergiasalvestid). Planeeringuga muudetakse maakasutuse sihtotstarbeid osaliselt elektrienergia tootmise ja jaotamise ehitise maaks (vajadusel moodustatakse eraldi krundid) ning määratakse ehitusõigus tuulikute ja energiasalvestite rajamiseks. Planeeringuga lahendatakse ka kruntidele juurdepääsud, teeralad, tehnovõrkudega varustamine ning heakorra küsimused. Lisaks määratakse kitsendustega alad ja vajadus maa avalikku kasutusse võtmiseks või servituutide seadmiseks.

Transpordiamet on andnud seisukohad planeeringu koostamiseks 08.05.2023 kirjaga nr 7.2-2/23/8287-2 (edaspidi *seisukohad*).

Olles planeeringu eelnõuga tutvunud ning lähtudes planeerimiseseaduse (PlanS) § 127 lg 1 ja ehitusseadustiku (EhS) § 70 lõigetest 1-3 palume planeeringut täiendada ja korrigeerida järgnevate märkuste alusel.

1. Puudub Pos 13 põhijoonis.
2. Joonisel 7 kruntide ehitusõiguse tabeli all on antud ühe tärni selgitus kuid tärniga märgistust tabelis ei ole (vt ka joonis 2 tabel).
3. Joonistel 1 ja 8 on toodud tuulik 11b kuid ehitusõigust ei ole antud. Jääb selgusetuks, kas ja millistel tingimustel selles asukohas tuulik rajatakse.
4. Joonisel 10 on toodud tuulik 15b kuid ehitusõigust ei ole antud. Jääb selgusetuks, kas ja millistel tingimustel selles asukohas tuulik rajatakse.
5. Planeeringu joonisel 1 „Üldjoonis“ on näidatud erineva tähistusega teelõigud, kuid puuduvad leppemärkide selgitused.
6. Joonise 1 „Üldjoonis“ on näha, et planeeringu elluviimiseks on vajalik riigi tugimaantee 15 Tallinn-Rapla-Türi tee ja Selja tee ning riigi kõrvalmaantee 20156 Kärü-Kädva ja Lungu-Ingliste tee ristmike ümberehitamine. Seletuskirja kohaselt on kõikide kruntideni planeeritud

- kuni 10 m laiune tee. Suure tõenäosusega toob see kaasa ristmike juures servituudi seadmise või teemaa ümberkruntimise vajaduse. Palume kaaluda, kas kruntide moodustamine on võimalik läbi viia planeeringu menetluses.
7. Planeeringu elluviimiseks vajalike riigitee(de) lõikude õgvendamine ja/või laiendamine, riigiteede ristmike (ajutine) ümberehitamine ja/või laiendamine, ajutiste möödasõidukohtade rajamine, riigitee(de) kandevõime suurendamine tuleb teostada ning selle teostamiseks vajalikud kokkulepped sõlmida ja ristmikel nähtavust piiravad takistused (istandik, puu, põõsas või liiklusele ohtlik rajatis) kõrvaldada (alus EhS § 72 lg 2) enne planeeringualale mistahes elektrituulikule või alajaamale ehitusloa väljastamist. EhS § 8 järgi peab ehitise, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus olema ohutu. Riigiteede ja nende ristumiskohtade ehitamine/ümberehitamine, tee kandevõime suurendamine on otseselt vajalik ehitusloa elluviimiseks, sh ka ehitamise ajal transpordi ohutuks juurdepääsuks riigiteedelt ehitusalale. Riigitee ristumiskoht kuulub riigitee koosseisu ning kohalikul omavalitsusel puudub pädevus väljastada ehitusloa riigitee ristumiskoha ehitamiseks. Vastavalt menetluspraktikale sõlmime huvitatud isikuga ristumiskoha ehitamise lepingu ristumiskoha põhiprojekti alusel enne kinnistule kavandatavate hoonete või rajatiste ehitusloa eelnõu kooskõlastamist. Nii saame ehitusloa kooskõlastada veendumusega, et juurdepääsu lahendus on nõuetekohane ja elluviidav.
 8. Lähtudes kirja eelnevas punktis toodud selgitustest palume planeeringu osa 5 Detailplaneeringu elluviimine täiendada järgnevalt:
 - 8.1. enne punkti 5 lisada uus punkt sõnastuses „*Transpordiametilt nõuete taotlemine planeeringu elluviimiseks vajalike riigitee(de) lõikude õgvendamiseks ja/või laiendamiseks, riigiteede ristmike (ajutiseks) ümberehitamiseks ja/või laiendamiseks, ajutiste möödasõidukohtade rajamiseks ja riigitee(de) kandevõime suurendamiseks*“;
 - 8.2. sõnastada punkti 7 viimane lause järgnevalt: „*Projekteerimisest tulenev täiendav asjaõiguslike kokkulepete sõlmimine ning riigiteede ümberehitamiseks vajalike kokkulepete sõlmimine*“;
 - 8.3. lisada peale punkti 7 uus punkt sõnastuses „*Riigiteede ümberehitamine, sealhulgas ajutiste möödasõidukohtade ehitamine*“;
 - 8.4. lisada peale punkti 8 uus punkt sõnastuses „*Riigiteede ajutiste ümberehitiste likvideerimine*“.
 9. Palume lisada seletuskirja järgnevad laused: „Tuulikute gondlile tuleb paigaldada lennuohutustuled, mille parameetrid peavad vastama Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Konventsiooni lisa 14 (ICAO Annex 14) tabelis 6-1 kirjeldatud keskintensiivsusega tüüp C tuled nõuetele (vt Lisa). Lisaks tuleb gondlile paigaldada samade parameetritega lisatuli, mis süttib põhitule rikke korral.“

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marje-Ly Rebas

peaspetsialist

planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Lisa: an14_table 6-1.pdf

Andres Lainoja

5783 7109, andres.lainoja@transpordiamet.ee

58581095, Marje-Ly.Rebas@transpordiamet.ee